

Prof. dr hab. Wiesław Grochowski
Akademia Muzyczna im. K. Szymanowskiego
w Katowicach

Dziedzina – sztuka

Dyscyplina – sztuki muzyczne

Katowice, 24.03.2022 r.

OPINIA

**w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki,
w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne
dr Tomaszowi Stolarczykowi**

Zleceniodawca opinii

Zleceniodawcą jest Rada do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, na podstawie uchwały nr 5/2022 z dnia 17 stycznia 2022 roku.

Działając na podstawie art. 221 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), § 8 ust. 1 oraz § 10 ust. 2 Regulaminu przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, z późn. zm., a także uchwały nr 31/2019 Senatu Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 26 września 2019 r. oraz pisma Rady Doskonałości Naukowej nr Z8.4000.41.2021.4.KK z dnia 22 grudnia 2021 r., Rada do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, powołała mnie w skład komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania dr Tomaszowi Stolarczykowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne i powierzyła mi funkcję recenzenta w tym postępowaniu.

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącą Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Panią dr. hab. Monikę Gardoń-Preinl prof. AMKP z dnia 24 stycznia 2022 r. informującego o powierzeniu mi funkcji recenzenta do oceny osiągnięć Pana dra Tomasza Stolarczyka, została dołączona dokumentacja działalności artystycznej Kandydata.

Złożona przez Kandydata obszerna dokumentacja zawiera autoreferat, wykaz dorobku obejmujący podsumowanie osiągnięć artystycznych i dydaktycznych oraz ich potwierdzenie w formie kserokopii dyplomów, afiszy i programów koncertowych. Dokumentacja została prawidłowo przygotowana i spełnia wszystkie wymogi formalne. Drobnym mankamentem jest słaba jakość kserokopii dokumentujących dokonania artystyczne Habilitanta. Również od strony edytorskiej dokumentacja pozostawia pewien niedosyt. Zaskoczeniem dla mnie jako recenzenta był brak w dokumentacji wniosku Kandydata o otwarcie przewodu habilitacyjnego, a także brak kserokopii dyplomów, potwierdzających zdobyte wykształcenie. Przyjmuję, że dokumenty te zostały zweryfikowane przez Radę Doskonałości Naukowej. Do dokumentacji zostało dołączone dzieło artystyczne zapisane na nośniku elektronicznym

pendrive z nagraniami utworów E. Bozzy, H. Tomasiego, J. Castérède i F. Martina, wskazane przez Habilitanta jako osiągnięcie artystyczne w przewodzie habilitacyjnym.

Podstawowe dane o kandydacie (na podstawie informacji zamieszczonych w autoreferacie)

Tomasz Stolarczyk naukę gry na puzonie rozpoczął w 1996 roku w klasie swojego ojca prof. dra hab. Zdzisława Stolarczyka. Pod jego kierunkiem – początkowo w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. St. Moniuszki w Bielsku-Białej, a następnie w Akademii Muzycznej w Krakowie – rozwijał nie tylko warsztat puzonisty, ale również swoje zainteresowania oraz wrażliwość muzyczną. Krakowską uczelnię ukończył z wyróżnieniem i tytułem magistra sztuki w 2010 roku. Habilitant brał w wielu kursach mistrzowskich prowadzonych przez znakomitych puzonistów m.in.: Josepha Alessi'ego, Christiana Lindberga, Carstena Swanberga, Jonasa Bylunda, Ingemara Roos'a, Dietmara Küblböcka, Stefana Schulza i wielu innych. W 2006 roku w ramach programu Socrates- Erasmus studiował w Hochschule für Musik, Theater und Medien w Hanowerze w klasie puzonu prof. Jonasa Bylunda, a w latach 2010-2011 był studentem Universität für Musik und darstellende Kunst Wien w klasie prof. Dietmara Küblböcka, pierwszego puzonisty Filharmoników Wiedeńskich. W czasie swej edukacji Pan Tomasz Stolarczyk brał udział w wielu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach muzycznych, zdobywając szereg nagród. Do najważniejszych zaliczyłbym zdobycie pierwszych nagród w międzynarodowych konkursach w Jastrzębiu-Zdroju – 2004, Katowicach – 2006, Brnie – 2007, Dąbrowie Górniczej – 2008, Gdańsku – 2012 oraz w ogólnopolskich konkursach w Oławie – 1999, Szczecinku – 2000 i 2001, Mielcu – 2003, Katowicach – 2006, Warszawie – 2006.

Habilitant jest również wielokrotnym stypendystą Ministra Kultury i Sztuki oraz Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci. W 2003 roku otrzymał stypendium Funduszu Pomocy Młodym Talentom Jolanty i Aleksandra Kwaśniewskich, a w 2010 roku został laureatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Programu Stypendialnego *Młoda Polska*.

W 2016 roku Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie nadała Tomaszowi Stolarczykowi stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: gra na puzonie, na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej: *Puzon na przestrzeni XX i XXI wieku – aspekt techniczny i wykonawczy na podstawie wybranych utworów Kazimierza Serockiego, Macieja Jabłońskiego oraz Tomasza Stolarczyka* – Akademia Muzyczna w Krakowie, 2016.

Dr Tomasz Stolarczyk prowadzi swoją działalność artystyczną na wielu płaszczyznach. Występuje jako solista, kameralista, muzyk orkiestrowy, a także prowadzi działalność naukową i pedagogiczną na poziomie akademickim i szkolnym. Ze znakomitą rezultatem próbuje również swych sił jako kompozytor i aranżer. Po uzyskaniu stopnia doktora 24 razy wystąpił jako solista, koncertując m.in. z orkiestrą Filharmonii Krakowskiej, Polską Orkiestrą *Sinfonia Iuventus*, Orkiestrą Kameralną INSO Filharmonii we Lwowie, a także organistami Markiem Stefańskim i Krzysztofem Karczem. Od czasu uzyskania stopnia doktora brał udział w 8 koncertach kameralnych w różnych formacjach, najczęściej z Bielskim Kwartetem Puzonowym. Wielokrotnie Habilitant prowadził również koncerty jako dyrygent, często wykonując własne utwory lub przez siebie zaaranżowane.

Zasadniczą formą działalności artystycznej Tomasza Stolarczyka jest praca na stanowisku puzonisty – solisty w orkiestrze symfonicznej Filharmonii Krakowskiej im. Karola Szymanowskiego. Jak sam stwierdza w swoim autoreferacie: „Wiele godzin podczas prób i koncertów spędzonych ze znakomitymi muzykami, stanowi dla mnie nieocenione źródło wiedzy. Doświadczenia te mają olbrzymie znaczenie dla mojego rozwoju muzycznego. Znaczącą inspiracją wpływającą na mój rozwój artystyczny jest także praca pod batutą

najlepszych dyrygentów, takich jak: John Neal Axelrod, José Maria Florêncio, Lawrence Foster, Jacek Kasprzyk, Jerzy Maksymiuk, Jerzy Semkow, Eugene Tzigane czy Ludwig Wicki.”

Jako nauczyciel klasy puzonu dr Tomasz Stolarczyk odnosi liczne sukcesy pedagogiczne. Prowadzeni przez niego uczniowie osiągają znaczące sukcesy w konkursach o randze regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej. Na szczególną uwagę w tym względzie zasługuje trzech uczniów ZPSM im. St. Moniuszki w Bielsku-Białej: Karol Gańczarczyk, Antoni Giza i Tymon Okolus. Pomimo młodego wieku, mają oni na swoim koncie liczne laury konkursowe, do których należą między innymi: Grand Prix podczas XVI Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Solistów w Jaworznie (2016) oraz Grand Prix w XI konkursie International Interpretative Competition for Wind Instruments – Brno (2017) zdobyte przez Karola Gańczarczyka, I nagroda Antoniego Gizy podczas II Ogólnopolskiego Konkursu Uczniów Klas Instrumentów Dętych w Wadowicach (2017) oraz XIV Makroregionalnego Konkursu Instrumentów Dętych Błaszanych w Łańcucie (2017), a także I miejsce w II Ogólnopolskim Konkursie Puzonistów i Tubistów w Bytomiu (2016) i I miejsce podczas XVI Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Solistów w Jaworznie (2016), uzyskane przez Tymona Okolusa. Do istotnych sukcesów pedagogicznych należy również II nagroda w kategorii kwintet dęty blaszany w Ogólnopolskim Konkursie Zespołów Kameralnych Instrumentów Dętych w Warszawie (2019), zdobyty przez prowadzony przez niego blaszany kwintet dęty Akademii Muzycznej w Krakowie.

Jako ceniony artysta i pedagog, Habilitant wielokrotnie był zapraszany do udziału w pracach jury ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów muzycznych.

Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych i artystycznych

- 2008 – 2011 – Polska Orkiestra *Sinfonia Iuventus* – muzyk orkiestrowy – solista
- 2012 – nadal – Akademia Muzyczna w Krakowie – adiunkt
- 2012 – nadal – Filharmonia Krakowska – pierwszy puzonista – solista
- 2013 – 2018 – Szkoła Muzyczna I i II st. im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie – nauczyciel w klasie puzonu
- 2014 – nadal – Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Bielsku-Białej – nauczyciel w klasie puzonu

Ocena dzieła artystycznego wskazanego przez habilitanta na podstawie art. 219 ust.1 pkt 2c Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478)

Dziełem artystycznym wskazanym przez habilitanta jako najważniejsze osiągnięcie, jest nagranie audio *Shades of Trombone*

Nagranie jest prezentacją utworów szwajcarskich i francuskich kompozytorów XX wieku, napisanych na puzon i orkiestrę lub fortepian. W przedstawionym nagraniu utwory są wykonane przez Habilitanta z towarzyszeniem fortepianu. Nagranie składa się z następujących kompozycji:

- Henri Tomasi – *Koncert na puzon i orkiestrę (wersja z fortepianem)*
- Jacques Castérède – *Sonatina na puzon i fortepian*
- Eugène Bozza – *Ballada op.62 na puzon i orkiestrę (wersja z fortepianem)*
- Frank Martin – *Ballada na puzon i fortepian*

Autorami i wydawcami publikacji są wykonawcy:

Tomasz Stolarczyk – puzon

Wioletta Fluda – fortepian

Nagrań dokonano w dniach 19 – 21 listopada 2018 roku oraz 4 – 5 stycznia 2019 roku w sali koncertowej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Reżyserem nagrania jest Wojciech Marzec. Nagranie dostępne jest w serwisach streamingowych: Apple Music, Tidal, Spotify.

Z dużą przyjemnością zapoznałem się z nagraniem, które z racji już samego doboru utworów jest bardzo cenne i ciekawe. Prezentuje kompozycje należące do standardowego kanonu wykonawczego każdego profesjonalnego puzonisty. Przygotowanie do nagrania i jego sama realizacja wymagała od Habilitanta wnikliwych studiów i głębokich przemyśleń. Przyniosło to efekt w postaci znakomitego nagrania. Pan dr Tomasz Stolarczyk dysponuje bardzo ładnym, ciepłym dźwiękiem. Jego gra charakteryzuje się precyzją techniczną i przejrzystością artykulacyjną realizowanych partii. We wszystkich utworach imponuje nienaganną intonacją i wyrównanym brzmieniem w każdym z rejestrów. W sposób szczególny chciałbym wyróżnić zjawiskowo wykonaną II część Sonatiny J. Castérède. W nagraniu Habilitant zaprezentował się jako muzyk o ogromnej wrażliwości, co w połączeniu ze świetną techniką oddechową zaowocowało długimi i pięknymi frazami. Profesjonalizm instrumentalny, charakteryzujący się świadomym konstruowaniem formy, znakomita realizacja czasu muzycznego i koncepcja artystyczna Habilitanta oraz bardzo dobra współpraca z pianistką Wiolettą Fludą pozwoliły w pełni oddać charakter zarejestrowanych utworów i stworzyły przekonującą stylistycznie interpretację.

Opis autoreferatu

W swoim autoreferacie Tomasz Stolarczyk przedstawia swoją dotychczasową drogę artystyczną, naukową i dydaktyczną. Habilitant opisuje w nim swoją działalność i zainteresowania naukowe. Istotną część autoreferatu stanowi omówienie celu artystycznego przewodu habilitacyjnego. Autor uzasadnia wybór utworów do nagrania, stanowiącego dzieło artystyczne. Jak pisze Habilitant w autoreferacie: „Ich dobór to podsumowanie nie tylko nabytych doświadczeń, ale także mojej zawodowej pasji i działalności artystycznej. Swoją artystyczną drogę zawdzięczam przede wszystkim atmosferze domu rodzinnego, gdzie od najmłodszych lat wychowywany byłem w poczuciu wartości zarówno do muzyki, jak i zawodu artysty-muzyka. Moim ideałem i wzorem do naśladowania stał się muzyk jako „człowiek renesansu”, który jest jednocześnie wykonawcą, kompozytorem, aranżerem, pedagogiem, a także teoretykiem i myślicielem. W mojej działalności zawodowej zawsze staram się łączyć wszystkie te dziedziny w harmonijną całość. Uważam, że to jedyna słuszna droga zgłębiania tajemnic wykonawstwa puzonowego oraz dalszego rozwoju artystycznego. To także sposób na doskonalenie się i przekaz zdobytego doświadczenia. Moim pragnieniem jest, idąc tokiem myśli Carla Dalhousa, by sztuka muzyczna (w tym też wykonawcza), która jest przemijającą w czasie, stała się jednocześnie dziełem trwałym (*opus stabile*) zarówno jako przedmiot estetycznej kontemplacji, jak i przedmiot duchowych ekscytacji i swego rodzaju *katharsis*.”

Ocena osiągnięć artystycznych

Dorobek artystyczny Pana dra Tomasza Stolarczyka jest bardzo bogaty i różnorodny. Obejmuje działalność solistyczną, kameralną, orkiestrową, kompozytorską i dyrygencką. Wszystkie pola swojej aktywności Habilitant przedstawił w sposób czytelny. Dr Tomasz Stolarczyk w porządku chronologicznym wymienia wszystkie koncerty i dokonania, w których brał udział w ciągu swojej kariery. Przedmiotem mojej oceny w tym postępowaniu jest jednak tylko okres po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego, czyli po uzyskaniu stopnia doktora. Mimo że okres ten obejmuje około pięć lat, a do tego ostatnie 2 lata ze względu na pandemię drastycznie ograniczyły wszystkim artystom, szczególnie zaś muzykom, możliwości koncertowania, to i tak jest godny uznania. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant 24 razy wystąpił jako solista, koncertując m.in. z orkiestrą Filharmonii Krakowskiej, Polską Orkiestrą *Sinfonia Iuventus*, Orkiestrą Kameralną INSO Filharmonii we Lwowie, a także organistami Markiem Stefańskim i Krzysztofem Karczem. Od czasu uzyskania doktoratu brał udział w 8 koncertach kameralnych w różnych formacjach, najczęściej z Bielskim Kwartetem Puzonowym. Do najważniejszych koncertów kameralnych dr Tomasz Stolarczyk zalicza koncert, który odbył się 26 lutego 2017 roku w Filharmonii Krakowskiej, gdzie koncertował w składzie zespołu kameralnego wykonującego *Koncert wiolonczelowy* Friedricha Guldya. Koncert odbył się z okazji nadania tytułu doktora *honoris causa* Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie wybitnemu wiolonczeliście Ivanowi Monighetti'emu. Drugim bardzo istotnym koncertem kameralnym był gościnny występ wraz z kwartetem puzonowym Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach w dniu 1 września 2018 roku na katowickim rynku podczas koncertu okolicznościowego zorganizowanego przez Polskie Radio.

Jako instrumentalista-solista, wraz z orkiestrą Filharmonii Krakowskiej Habilitant brał udział w wielu znaczących festiwalach i koncertował w renomowanych salach. Dr Tomasz Stolarczyk jest kompozytorem licznych utworów na puzon i zespoły dęte blaszane. Do najważniejszych należą m.in. *Koncert na puzon solo i orkiestrę smyczkową „Fantasy of Flame”*, *Koncert na oktet puzonowy i orkiestrę dętą „Ścieżki Umysłu”*, *Impresje* na duży zespół instrumentów blaszanych, *Somniabunt – Door to the Mind* na puzon tenorowy i basowy oraz oktet puzonowy, *Perpetuum Mobile* na puzon solo oraz *Tubology* na tubę solo. Jest także autorem wielu aranżacji na przeróżne składy instrumentów (puzon i fortepian, puzon i organy, kwartet puzonowy, kwintet blaszany, oktet puzonowy). Aranżuje również dla zespołów rozrywkowych (m.in. Golec uOrkiestra). Habilitant ma w swoim dorobku kilka płyt, na których występuje jako solista i członek różnych formacji kameralnych.

Ocena osiągnięć dydaktycznych i naukowych

Od 2012 r. Pan dr Tomasz Stolarczyk jest zatrudniony w Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie. W tym czasie był pedagogiem współprowadzącym w klasie puzonu swojego ojca i mentora prof. Zdzisława Stolarczyka. Osiągnięcia dydaktyczne Habilitanta są znaczące, szczególnie na poziomie szkolnictwa podstawowego i średniego. Spośród osiągnięć na poziomie akademickim należy wspomnieć o zdobyciu przez prowadzony przez niego blaszany kwintet dęty Akademii Muzycznej w Krakowie II nagrody w kategorii kwintet dęty blaszany w Ogólnopolskim Konkursie Zespołów Kameralnych Instrumentów Dętych w Warszawie (2019). Bardzo istotną częścią działalności dydaktycznej dra Tomasza Stolarczyka są kursy mistrzowskie i warsztaty instrumentalne prowadzone w kraju i za granicą. W ramach prowadzonych kursów mistrzowskich

Pan dr Tomasz Stolarczyk bardzo często wygłaszał wykłady poświęcone technice gry na puzonie, opanowaniu tremy na estradzie i roli instrumentów dętych blaszanych w orkiestrze symfonicznej. Z uwagi na swoje dokonania i pozycję jaką zajmuje w swojej specjalności, Habilitant wielokrotnie był zapraszany do udziału w pracach jury polskich i międzynarodowych konkursów muzycznych.

Konkluzja

Z wielką przyjemnością przystąpiłem do napisania opinii w przewodzie habilitacyjnym dra Tomasza Stolarczyka. Tak się bowiem składa, że znam Habilitanta od wielu lat i mogłem z satysfakcją obserwować dynamiczny rozwój jego talentu i kształtowania osobowości artystycznej. Już jako uczeń w 1999 roku występując jako solista na poranku symfonicznym Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach (obecnie NOSPR) dał się poznać jako wyjątkowo uzdolniony młody artysta. W czasie jego dalszej edukacji miałem okazję wielokrotnie słuchać jego gry, a czasem oceniać ją jako juror. Zawsze były to wykonania na najwyższym poziomie, wyróżniające się muzykalnością, świetnym warsztatem, nieskazitelną intonacją i pięknym dźwiękiem.

Po wnikliwym zapoznaniu się z całością dokumentacji, autoreferatu i kilkakrotnym wysłuchaniu nagrania Pana dra Tomasza Stolarczyka stwierdzam, że można w nich odnaleźć wybitnego artystę, niezwykle aktywnego na różnych polach działalności. Liczba i ranga podejmowanych przedsięwzięć oraz współpraca ze znakomitymi artystami ukazują Jego wszechstronność w każdym z wymienionych obszarów działania. Godnym podkreślenia jest fakt, że osiągnięcia Habilitanta nie obejmują tylko instrumentalistyki, ale także kompozycję i aranżację. Dokonania Kandydata są godne najwyższego uznania i przyczyniają się do popularyzacji i rozwoju puzonu. Stanowią znaczący wkład w polską kulturę muzyczną i w pełni potwierdzają zasadność ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki. Przedstawiony dorobek artystyczny, dydaktyczny i naukowy Kandydata w całej rozciągłości spełnia wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Osiągnięcia Pana dra Tomasza Stolarczyka oceniam bardzo wysoko i z uznaniem je przyjmuję.

prof. dr hab. Wiesław Grochowski